

Institutul Național pentru Sănătatea
Mamei și Copilului
"Alessandrescu-Rusescu" București

Norwegian Institute
of Public Health

Helsedirektoratet

World Health
Organization

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

PDP1 - A4.8

Ghid pentru monitorizarea dezvoltării copilului de vârstă 0-4 ani

Dr. Claudia Dima

Dr. Carmen Dumitrache expert

Dr. Camelia Stanescu expert

INSTITUTUL NATIONAL DE SANATATE PUBLICA

29.09.2021

De ce acest ghid?

- **Dezvoltarea** copiilor și tinerilor se desfășoară sub influența hotărâtoare a condițiilor de viață generate de factorii de mediu natural, dar mai ales de factorii de mediu social și economic: alimentația, locuința, caracterul activității, nivel de educație și instruire, măsuri de ocrotire a sănătății, mediul empatic-afectiv etc.
- Organismul uman trece prin numeroase stadii de dezvoltare fizică și neuropsihică, procese ce se intercondiționează reciproc. Este important de urmărit, atât dezvoltarea fizică, cât și dezvoltarea neuropsihică. Ariile de dezvoltare neuropsihică urmărite sunt: **M**=comportamentul motor (mișcări ample, mișcări fine), **C**=comportamentul cognitiv (de cunoaștere, învățare, gândire, rezolvare de probleme), **V**=comportamentul verbal (de comunicare, limbaj), **S**=comportamentul social-afectiv (relaționare afectivă, activitatea de joc cu adultul și copiii).

În cadrul **comportamentului motor (M)** se urmăresc:

- motricitatea în decubit dorsal (culcat pe spate) a segmentelor corpului - cap, trunchi, membre
- motricitatea în decubit ventral (culcat pe burtă) a segmentelor corpului - cap, trunchi, membre
- poziția șezând, postura de echilibru
- ortostatismul (poziția în picioare), mersul, alergarea
- controlul vertical, deplasarea pe vertical (urcat – coborât scara)
- motricitatea (mișcarea) fină a mâinii.

În cadrul **comportamentului cognitiv (C)** se urmăresc:

- Cunoaștere
- Învățare
- Integrare
- rezolvare de probleme

În cadrul **comportamentului verbal - comunicare (V)** se urmăresc:

- limbajul pasiv: ascultă vocea umană, zâmbește ca răspuns
- limbaj activ: gângurit, emiterie de vocale/consoane

În cadrul **comportamentului social-afectiv (S)** se urmăresc:

- relaționare afectivă
- activitatea de joc cu adultul și copiii
- manifestări de independență (preferințe, opoziție)
- manifestări de autoservire (deprinderi de hrănire, îmbrăcare, igiene).

Ghiduri selectate

	Titlul ghidului / documentului	SCOR ATRIBUIT FIECARUI CRITERIU								Total
		Relevanță – aplicabilitate în medicina primară	Relevanță – să conțină informații despre intervenții efectuate de către asistentele medicale	Să fie aplicabile în contextul nevoilor de sănătate identificate	Să fie aplicabile în contextul atribuțiilor reglementate pt asistenții medicali comunitari	Actualitate – să fie elaborat în ultimii 10 ani	Organizația care a dezvoltat ghidul	Ghidul să se bazeze pe evidențe	Sa existe un systematic review al recomandărilor în ultimii 3 ani	
1	CDC's Developmental Milestones	3	3	3	3	3	3	3	3	24
2	Monitoring children's development in primary care services: moving from a focus on child deficits to family-centered participatory support	3	3	3	2	3	3	3	3	23
3	Developmental Monitoring And screening a time of endless opportunities MODULE 13	3	3	3	3	3	3	2	1	21
4	The early Childhood years a time of endless opportunities MODULE 1	3	3	3	3	3	3	2	0	20
5	Strategic Guidelines to Prioritize Early Childhood Development in the COVID-19 Response	3	3	3	3	3	3	2	0	20

SUMAR RECOMANDĂRI – exemplu

1 lună

R1. Observați sugarul din punct de vedere motor, cognitiv, verbal și socio-afectiv pentru vârsta de o lună 1;2;3; 12;14

- National guideline for health promotion and preventive work in child health centers - Norwegian Directorate of Health - 2017, updated 2020
- Developmental Monitoring and Screening - CDC's developmental Milestones <https://www.cdc.gov/ncbddd/actearly/milestones/index.html> Milestone Checklist (cdc.gov)
- Monitoring children's development in primary care services: moving from a focus on child deficits to family-centred participatory support- Report of a virtual technical meeting 9 – 10 June 2020, World Health Organization <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/335832/9789240012479-eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

R2. Efectuați examenul somatoscopic și somatometric cu înregistrarea (Fisa copilului=instrument) prin măsurare a greutății, lungimii și circumferințelor sugarului. 1; 4;7

- National guideline for health promotion and preventive work in child health centers - Norwegian Directorate of Health - 2017, updated 2020
- Developmental Monitoring And screening module 13 Various contributors from UNICEF ECARO & ISSA 2016 https://www.issa.nl/sites/default/files/pdf/Publications/cross%20sectoral/Resource%20Modules%20for%20Home%20Visitors%20Module%2013.web_.pdf

R3. Observați acomodarea părinților la statutul de părinte. 1;5;13

- National guideline for health promotion and preventive work in child health centers - Norwegian Directorate of Health - 2017, updated 2020
- The early Childhood years a time of endless opportunities MODULE 1 Various contributors from UNICEF ECARO & ISSA 2016 https://www.issa.nl/sites/default/files/pdf/Publications/cross%20sectoral/Resource%20Modules%20for%20Home%20Visitors%20Module%201.web_.pdf

R4. Atenționați părinții asupra riscurilor privind sănătatea și dezvoltarea copilului; – „sindromul bebelusului scuturat”. 1;11; 2;5

- Preventing Child Maltreatment: a guide to taking action and generating evidence, World Health Organization and International Society for Prevention of Child Abuse and Neglect; Alexander Butchart and Alison Phinney Harvey of the WHO Department of Injuries and Violence Prevention; Marcellina Mian, Hospital for Sick Children, Toronto, Canada, and Tilman Färniss, University Hospital Muenster, Germany. Tony Kahane was responsible for the technical editing. https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/43499/9241594365_eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Interventie la sugar de 1 luna – planificare și instrumente de lucru

Ce trebuie sa avem la noi

- Pedimetru
- Cantar
- Panglica metrica
- Anexa 1- repere somatometrie orientative
- Anexa 2 – fisa individuala a copilului-urmarirea comportamentelor M,C,V,S si masurarea Î,G,pc,pt pix.

RECOMANDARE –1) vizitarea copilului în jurul datei lunare de împlinire a vârstei $\pm$ 10 zile

Cu cât copilul este mai mic, cu atât numarul de zile din preajma aniversarii zilei de nastere sa fie mai mic.

Cu cât copilul este mai mare (trecut de vârsta de 18 luni, te poti apropia de limita + sau – 10 zile.

Exemplu: data nasterii copilului – 15 august 2021

propunere intervenție între 10 și 20 septembrie 2021

2)"Copilul nu este un adult în miniatură", ci un organism aflat în plină dezvoltare.

3) Consiliere privind importanța factorilor de mediu: alimentația, locuința și curățenia, status educațional, măsuri de ocrotire a sănătății, mediul empatic-afectiv, etc.

Varsta la interventie – 1 lună

M: - ușoară hipertonie musculară;

- în decubit ventral își desprinde uneori bărbia de pe pat;
- în decubit dorsal poziție laterală a capului;
- strânge în mână degetul examinatorului prinzându-l cu degetele, fără palmă și police.

C: - reacționează la stimuli luminoși, sonori, tactili, termici;

- fixează pentru un moment jucăria din fața ochilor;
- urmărește cu privirea jucăria aflată în mișcare, pe o rază de 45-60°

V: - emite mici sunete laringiene

S: - prezintă reacții diferențiate de plăcere/neplăcere;

- observă un moment fața persoanei care-i vorbește aplecată asupra lui.

Masurarea și notarea parametrilor

- Înălțime,
- Greutate,
- Perimetru cranian,
- Perimetru toracic

Vârsta	Data examinarii (zi-lună-an)	Greutatea (kg. și sute grame)	Înălțimea (cm.și mm)	Circumferința craniană (cm și mm.)	Circumferința toracică (cm. și mm.)

Institutul Național pentru Sănătatea
Mamei și Copilului
"Alessandrescu-Rusescu" București

Norwegian Institute
of Public Health

Helsedirektoratet

World Health
Organization

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

claudia.dima@insp.gov.ro

carmen.dumitrache@insp.gov.ro

www.reteaua-amc.ro

